

**«Ақтөбе облысының білім басқармасы
Мәртөк ауданының білім бөлімі» ММ**

**Вариативтік бағдарлама
«Ғажайыптар әлемі»**

(жүзеге асыру мерзімі 2024-2027жж.)
Жұлдыздар МАД тобы (5 жастан бастап)

Әзірлеуші: Г.Е.Бердалина

Құрастырған: Жунусова Н.Р. Бердалина Г.Е.

ЖШС «Аслан-Али» «Еркемай» балабақшасы мектепке дейінгі ұйымының педагогикалық кеңесі отырысында "Ғажайыптар әлемі" бағдарламасы талқыланды.

Хаттама № 1

« 29 » тамыз 2024ж

ЖШС «Аслан-Али» «Еркемай» балабақшасының меңгерушісі Н.Р. Жунусова

Аудандық сараптау комиссиясының отырысында «Ғажайыптар әлемі» бағдарламасы талқыланды.

« 02 » 09 2024ж

Мәртөк аудандық білім бөлімінің сараптама төрайымы С.Х. Балмагамбетова

Пікір

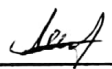
Бұл бағдарлама балалардың шығармашылық, актерлік, есте сақтау, назар аудару қабілеттерін дамыту мақсатында құрастырылып шығарылған.

Балалар әртүрлі театрларды өте жақсы көреді, қуанады, күтеді, асығады.

Халқымыздың қанатты сөздерінің жәрдемімен баланың ақыл-ойын, рухани жан дүниесін байытуға тәрбиешілердің де қоса үлесі өте көп.

Бағдарлама балалардың коммуникативтік – тілдік құзыреттілігін қалыптастыруға бағытталған. Балалардың әртістік қабілеттерін, икемділіктерін, театр өнеріндегі әр түрлі рольдерді ойнай білу машықтарын қалыптастыруға баса көңіл аударылған. Ертегілермен танысу, оны талдау, сахна театрлар арқылы балалардың ойлау, сөйлеу аймағын кеңейту, шығармашылық қабілеттерінің қалыптасуына мүмкіндік жасалған.

Эстетикалық талғамдарын арттыруға, ұжымдық қатынаста жауапкершілікке тәрбиелеуге, балалардың көркем өнер қабілеттерін, икемділіктерін, театр өнеріндегі әр түрлі рольдерді ойнай білу машықтарын қалыптастыруға бағытталған. Сонымен қатар бағдарламада әдептілік, адамгершілік, жақсы мен жаман, қайырымдылық сияқты ізге қасиеттерді бала бойына сіңіруде қосар үлесі орасан зор.

Пікір беруші: Мәртөк аудандық білім бөлімінің әдіскері М.А.Шауменова

Түсінік хат

Мектепке дейінгі жас балалардың қабілеттілігін, бейімділігін және сондай-ақ тілінің дамуына өте оңтайлы кезең. Мектеп жасына дейінгі балалардың театрландырылған іс-әрекеттерін ұйымдастыру балалар шығармашылығын және білім алудың жаңа қабілеттері мен дағдыларды үйренуге жағдай жасаумен қатар, баланың өмірде өзінің тиісті орнын табуға көмектеседі, өзін-өзі көрсете білуге ықпал жасайды.

Әр түрлі ертегілер балалардың қызығушылықтарын арттырады және олардың тілдерін дамытады. Кейіпкерлердің іс-әрекеттеріне қарай берілетін ертегілердің мазмұны әсерлі көңіл-күйді білдіре отырып, сезіне білуге үйретеді.

Әр баланы жеке тұлға ретінде, оның шығармашылық әуелетін, қабілеттілігі мен қызығушылықтарын дамыту мақсатында құрылған перспективтік жоспар 5 жастағы балаларға арналған. Жылына 36 сағат.

Жоспар келесі міндеттерді қарастырады.

- Балаларды айналаны қоршаған әлеммен, оның түрлі қыр –сырларымен, бейнелер, бояулар, дыбыстар арқылы таныстыру.
- Балалардың бойында адамның көңіл-күйіне, бет пішінін, қимыл-қозғалыстарын, дауыс ырғағына қарай тани білу қабілеттерін дамыту.
- Балалардың бойында достық, адалдық, батылдық, жан ашырлық қасиеттерін тәрбиелеу. Әлемді тек ақылмен ғана емес, жүрекпен де тани білуге үйрету.

Мақсаты:

- Мектепке дейінгі жастағы баланы театр түрлері арқылы шығармашылық және парасаттылық қабілеттерін жан-жақты дамыту. Әр түрлі ертегілер балалардың қызығушылықтарын арттырады және олардың тілдерін дамытады.
- Сөз өнерін қастерлей білуге, өз білімін көтеруге, шешендікке баулу;
- Балалардың сөздік қорларын байытып, жақсыдан үйреніп, жаманнан жиренуге тәрбиелеу;
- Театрлық іс-әрекетті ертегілерді пайдалана отырып- ойын дамыту.

Міндеттері:

- Балалардың тілін дамыту, сөйлеу мәдениеті мен ой-өрісін, дүниетанымын жетілдіру;
- Балаларды адамгершілікке баулу, ойын нақты тапқыр сөйлеуге, ақылды, салмақты ой айтуға баулу;
- Баланың қиялын, есте сақтауын шығармашылық қабілетін дамыту, ойдан әңгіме, ертегі шығарып айтуға дағдыландыру;
- Баланың әлеуметтік және эмоционалдық дамуына жағдай жасап, әр баланың жеке дара әртістік, шығармашылық қасиеттерін ескере отырып, өзін қоршаған ортаға, адамдарға, құрбыларына, өзіне деген қарым-қатынас мәдениетін қалыптастыру;

Мазмұны:

Мектепке дейінгі жасөспірім баланы тәрбиелеу мен дамыту ісіне байланысты мақсаттарды шешуде театр ерекше рөл атқарады. Театр әр балаға қуаныш ұмтылмас әсер сыйлайды, оның көркемдік талғамын, еліктеуі мен қиялын дамытады.

Әдетте адамның жеке басының қасиеттері бес жасқа дейін қалыптасады. Сондықтан да баланың жан-жақты қалыптасуы үшін мектеп жасына дейінгі бүлдіршіндердің бойына жақсы, жағымды қасиеттерді сіңіре білу керек. Бала әр нәрсеге құмар, қызыққыш, ол өзінің айналасында болып жатқан өзгерісті, тамаша құбылыстарды сезінуге тырысады. Оның жан-жақты дамып, жеке тұлға болып тәрбиеленуіне, тілінің дамуын театрландырылған ойындар арқылы жетілдіруге болады. Ал театрландырылған ойындарды балалар қызықтап ойнайды.

"Ғажайыптар әлемі" Апталық жүктеме 1
Сағат саны 36

Ұйымдастырылған іс-әрекеті	Мақсаттары	Білім беру саласы	Сағат саны
Қыркүйек			
Әдептілік әдемілік.	а) Әдептілік әдемілік туралы түсіндіру; ә) ой-қиялын дамыту; б) мәдінеттілікке тәрбиелеу.	Вариативтік компонент	1
Айтшы әжетай	а) әже туралы түсініктерін шындай отырып, тақырыптын мәнін ашу ә) Сурет қарап сөйлем құрау арқылы баланың сөйлеу қабілетін дамыту. б) Білімділікке,шапшаңдыққа тәрбиелеу.	Вариативтік компонент	1
Бауырсақ ертегісі	а) Бауырсақ ертегісі туралы түсініктерін кеңейту, ертегінің мағынасын түсіндіру. ә) баланың тілін дамыту. б) Өз елін қорғауға тәрбиелеу.	Вариативтік компонент	1
Тоты құс пен әтеш	а) Үй хайуанаттары туралы білімдерін кеңейтіп, оларды ажыратуға үйрету; ә) зейіндерін дамыту; б) үй хайуанаттарына деген қамқорлық сезімдерін тәрбиелеу.	Вариативтік компонент	1
Қазан			
Менің достарым	а) Менің достарым туралы түсіндіру; ә) Досқа байланысты нақыл сөздер айту арқылы баланың ойлау қабілетін дамыту; б) досты қадірлеуге тәрбиелеу.	Вариативтік компонент	1
Шалқан ертегісі	а) Шалқан ертегісінің мағынасын түсіндіру. ә) Сұрақ – жауап арқылы баланың сөйлеу қабілетін дамыту. б) Жыл мезгіліне қатысты тілектерді жаттап алуға тәрбиелеу.	Вариативтік компонент	1
Қарлығаш пен дәуіт ертегісі	а) Қарлығаш пен дәуіт ертегісін түсіндіру, таныстыру. ә) Суретке қарап сөйлем құрау арқылы баланың сөйлеу қабілетін дамыту. б) ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Вариативтік компонент	1
Өрмекші әңгіме	а) Өрмекші әңгімесінің мағынасын түсіндіру, диалог түрінде сахналап айтуға үйрету; ә) өрмекшіні сахналау арқылы баланың тілін дамыту; б) өрмекшіні дұрыс сахналауға тәрбиелеу.	Вариативтік компонент	1
Қараша			
Жеті қазынаның бірі	а) Жеті қазынамен таныстыру. ә) Жеті қазынаны білуге деген құштарлығын арттыра отырып баланың ойлау қабілетін дамыту. б) Әдептілікке тәрбиелеу.	Вариативтік компонент	1
Алма ертегісі	а) Алма ертегісі сөздердің мағынасын түсіндіру, жадында ұстауға үйрету. ә) Алма ертегісіндегі сөздерді қайталау арқылы баланың сөйлеу қабілетін дамыту. б тазалыққа ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Вариативтік компонент	1
Қарлығашың	а) Қарлығашың құйрығы неге айыр?е ертегісімен	Вариатив-	1

Құйрығы неге айыр?	таныстыру. ә) Қарлығашың құйрығы неге айыр? ертегісін айту арқылы баланың тілін дамыту. б) ертегіні мәнерлі айтқызуға тәрбиелеу.	тік компонент	
Ағаштар неге ашуланады?	а) Ағаштар неге ашуланады жайында түсіндіру. ә) Сұрақ – жауап арқылы баланың сөйлеу қабілетін дамыту. б) Ағаштарға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	Вариативтік компонент	1
Түлкі мен қасқыр ертегісі	а) Түлкі мен қасқыр ертегісі туралы түсіндіре отырып, «Ақ серек, көк серек» ойыны арқылы жануарлар жөніндегі түсініктерін кеңейте түсу. ә) ойынға деген қызығушылық қабілеттерін дамыту; б) ойындарды дұрыс ойнай білуге тәрбиелеу.	Вариативтік компонент	1
Желтоқсан			
Аяз ата ертегісін жандандыру	а) Аяз ата ертегісін жандандыру ә) Суретке қарап әңгімелесу арқылы баланың тілін дамыту. б) Шыдамдылыққа тәрбиелеу.	Вариативтік компонент	1
Түлкі мен тырна	а) Қыс мезгіліне байланысты Түлкі мен тырна ертегісінің мағынасын түсіндіру, ә) Сұрақ – жауап арқылы баланың сөйлеу қабілетін дамыту. б) Түлкі мен тырна ертегісін жатқа айтуға тәрбиелеу.	Вариативтік компонент	1
Үйшік ертегісі	а) Қазақтың Үйшік ертегісінің қызықты әңгімелерін сахналауға негізінде көрсету арқылы балалардың дүниетанымдарын кеңейту. ә) Ертегіні сахналау арқылы баланың сөйлеу қабілетін дамыту. б) Ертегіні дұрыс сахналауға тәрбиелеу.	Вариативтік компонент	1
Жыл басына таласқан хайуанаттар	а) Жыл басына таласқан хайуанаттар туралы әңгімелеу ә) Суретке қарап әңгімелесу арқылы баланың тілін дамыту. б) Сұрақтарға нақты жауап беруге тәрбиелеу.	Вариативтік компонент	1
Қаңтар			
Қаңтар мен ақпан	а) Қыс туралы түсініктерін кеңейту. ә) Қыс туралы маусымдық жырдың мағынасын түсіндіре отырып, екі шумағын жатқа айтқызу арқылы баланың есте сақтау қабілеттерін дамыту. б) Қыс мезгіліне деген қызығушылыққа тәрбиелеу.	Вариативтік компонент	1
Қолғап	а) Қолғап ертегісіне түсінік бере отырып, айтылған аңызды түсіндіру. ә) Ертегіге деген құштарлықтарын дамыту. б) Ертегіні мұқият тыңдай білуге тәрбиелеу.	Вариативтік компонент	1
Екі әтеш	а) Екі әтеш туралы түсініктерін кеңейту, олармен таныстыру. ә) Екі әтеш туралы жұмбақтарды шешу арқылы баланың ойлау қабілетін дамыту. б) Жұмбақты дұрыс шеше білуге тәрбиелеу.	Вариативтік компонент	1
Төлдер айтысы	а) Төлдер айтысы туралы түсінік бере отырып, өтірік өлеңдерді талдау арқылы шындық пен өтірікті ажырата	Вариативтік	1

	білуге үйрету. ә) ойлау қабілетін дамыту; б) Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	компонент	
	Ақпан		
Күшік пен мысық	а) Күшік пен мысыпен таныстыру ә) Қазақ халқының өлшемдерімен өлшеу арқылы баланың танымдық қабілетін дамыту. б) Дұрыс өлшей білуге тәрбиелеу.	Вариативтік компонент	1
Қайырымды қоян	а) Қайырымды қоян туралы түсінік беру. ә) Суретке қарап әңгімелесу арқылы баланың тілін дамыту. б) Қысқы ойындарға деген қызығушылыққа тәрбиелеу.	Вариативтік компонент	1
Алты бала	а) Алты бала ертегісімен таныстыру. ә) ұқсастығын ажырата білу арқылы есте сақтау қабілетін дамыту; б) білімділікке, жетістікке тәрбиелеу.	Вариативтік компонент	1
Жаман әдеттер	а) Жаман әдеттер туралы мағынасын түсіндіру; ә) ойлау, есте сақтайтын қабілетін дамыту; б) отбасына деген сүйіспеншілік сезімдерге тәрбиелеу.	Вариативтік компонент	1
	Наурыз		
Өрмекші құмырсқа қарлығаш	а) Балаларды туыстық атаулармен таныстыра отырып, дұрыс атауға, оларды бір – бірінен дұрыс ажырата білуге тәрбиелеу (нағашы ата, нағашы әже, нағашы аға, нағашы әпке т.б) ә) Сұрақ – жауап арқылы баланың ойлау қабілетін дамыту. б) Отбастарын сыйлай білуге тәрбиелеу.	Вариативтік компонент	1
Үш аю	а) Үш аю ертегісің түсіндіру. ә) ертегіні айту арқылы баланың сөздік қорын дамыту. б) қамқорлыққа тәрбиелеу.	Вариативтік компонент	1
Не дәмді ертегісі	а) Не дәмді ертегісі жайында түсініктерін кеңейте түсіндіру; ә) ойлау қабілетін дамыту; б) табиғатты аялай білуге тәрбиелеу.	Вариативтік компонент	1
	Сәуір		
Күшік пен мысық	а) Бата - тілек туралы түсінік бере отырып, жасалатын батаның мазмұнын түсіндіру; ә) есте сақтау қабілетін дамыту; б) мәдинетті тамақтануға тәрбиелеу.	Вариативтік компонент	1
Қызыл телпек ертегісі	а) Қызыл телпек ертегісі туралы түсініктерін кеңейту ә) есте сақтау қабілетін дамыту; б) табиғатты аялауға тәрбиелеу.	Вариативтік компонент	1
Онекі ай ертегісі	а) Көктем туралы түсініктерін кеңейту. ә) Табиғатқа байланысты айтылған тыйым сөздерді қайталау арқылы баланың сөйлеу қабілеттерін дамыту. б) Көктем мезіліне деген қызығушылыққа тәрбиелеу.	Вариативтік компонент	1
Жеті лақ ертегісі	а) Жеті лақ ертегісі туралы білімдерін кеңейту. ә) Жеті лақ ертегісі н қайталау арқылы баланың сөздік қорын дамыту. б) ертегіге деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	Вариативтік компонент	1
	Мамыр		

Алдар көсе мен бай	а) Асықпен таныстыра отырып, асық ойындарымен таныстыру. ә) Бірнеше асық ойындарын ойнау арқылы балалардың қызығушылықтарын дамыту. б) Асық ойындарын дұрыс ойнай білуге тәрбиелеу.	Вариатив-тік компонент	1
Шалқан ертегісі	а) Шалқан ертегісі туралы балалардың білімдерін толықтыру. ә) Шалқан ертегісі туралы өлең жатқа айтқызу арқылы баланың тілін дамыту. б) Сұрақтарға нақты жауап беруге тәрбиелеу.	Вариатив-тік компонент	1
Екі қаз бір бақа	а) өткен сабақтарды қайталау ертегіні түсіндіру; ә) балалардың білімдерін тиянақтау; б) ұлттық тәрбие беру	Вариатив-тік компонент	1
Алтын сақа ертегісі	а Алтын сақа ертегісімен таныстыру. ә) Сұраққа нақты жауап беру арқылы баланың ой – өрісін дамыту. б) Сүт тағамдарын қастерлей білуге тәрбиелеу.	Вариатив-тік компонент	1
Барлық сағат саны			36